

MEMÒRIA DE LES ACTIVITATS REALITZADES PER L'OBSERVATORI DE LA IGUALTAT CURS 2019-20

Les accions dutes a terme per l'Observatori de la Igualtat de la URV al llarg del curs 2019-20 s'han desenvolupat seguint els eixos i les mesures previstes en el II Pla d'Igualtat, el qual ha estat prorrogat fins a l'aprovació del III Pla. Cal destacar que al llarg d'aquest curs s'ha dut a terme la redacció del III Pla d'Igualtat i que va ser aprovat el 27 de febrer de 2020.

Abans de ressenyar les activitats realitzades per l'Observatori durant el curs 19-20, destaquem que la tasca realitzada en l'àmbit universitari per la igualtat d'homes i dones, durant més d'una dècada, ha quedat reflectida en l'**avaluació del Times Higher Education que col·loca la URV en el lloc 22 en el compliment de l'ODS Igualtat de gènere.**

L'impacte que tenen les universitats sobre els **Objectius de Desenvolupament Sostenible** marcats per Nacions Unides l'any 2016 ha donat lloc a un nou rànquing elaborat per la revista Times Higher Education (THE). De les universitats analitzades, la Universitat Rovira i Virgili té presència en cinc dels onze objectius analitzats, i ocupa una posició destacada en dos d'ells: qualitat educativa (14è lloc en la llista) i **igualtat de gènere (22°)**.

Per elaborar el rànquing sobre l'indicador d'igualtat de gènere es van estudiar més de 300 universitats de 70 països. En aquesta anàlisi es va mesurar la investigació de les universitats sobre els estudis de gènere, quines polítiques s'apliquen en matèria d'igualtat de gènere i el grau de compromís amb la contractació i promoció de dones. Valorant aquests aspectes, la URV s'ha situat en la posició 22.

Objectiu	Posició	Universitats estudiades
QUALITAT EDUCATIVA	14	+ de 400
IGUALTAT DE GÈNERE	22	+ de 300
CONSUM I PRODUCCIÓ RESPONSABLE	99	+ de 200
INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUC.	101-200	+ de 300
SALUT I BENESTAR	101-200	+ de 420

Les actuacions desenvolupades per l'Observatori de la Igualtat durant el curs 2019-2020 es poden agrupar en els tres grans àmbits d'activitat universitària: recerca, docència i transferència i difusió, complint així amb les tres missions assumides per la Universitat. També s'han desenvolupat diverses accions que queden emmarcades en un quart àmbit, el d'organització i funcionament intern de l'Observatori de la Igualtat.

RECERCA

Per donar compliment a la mesura 1.2 del II Pla d'Igualtat de la URV, l'Observatori de la Igualtat revisa periòdicament la situació de desigualtat entre homes i dones per als tres col·lectius que formen la comunitat universitària: estudiantat, personal d'administració i serveis i personal docent i investigador. Aquesta anàlisi permet dissenyar les actuacions més adients per corregir les desigualtats. Durant el Claustre del novembre del 2019 es va presentar l'informe **Dones i Homes a la URV**. Podeu trobar l'informe amb les dades actualitzades.

http://www.urv.cat/media/upload/arxius/igualtat/pdf/Informe_dones_homes_URV2019.pdf

Pacto de Estado
contra la violencia de género

A iniciativa del Consell Interuniversitari de Catalunya, les universitats catalanes hem participat del fons del **Pacto de Estado contra la violència de gènere** de manera que a la URV hem dut a terme activitats dirigides a prevenir i actuar davant la violència de gènere. Les activitats que s'han dut a terme per part d'un grup de professorat de la URV i en col·laboració amb els centres i departaments, són:

- Formació especialitzada en prevenció, detecció i actuació en matèria de violència de gènere al personal amb càrrec de gestió als centres, departaments i serveis de la URV.
- Disseny d'un curs de formació sobre violència sexual a la universitat que permeti reconèixer, acompanyar i repensar estratègies de resposta coneixent els protocols d'actuacions de les universitats.

- Elaboració d'un manual docent per a la formació i capacitatció dels estudiants de la Facultat de Ciències Jurídiques de la Universitat Rovira i Virgili per a la interpretació i aplicació dels instruments jurídics d'acord amb el principi d'igualtat i no discriminació així com per a la detecció i intervenció en casos de violència de gènere.
- Elaboració d'un MOOC sobre prevenció i sensibilització en matèria de violència de gènere. [MOOC "Prevención, detección e intervención de la violencia de género en la universidad"](#)

- Incorporació de la perspectiva de gènere i sensibilització sobre violència masclista en les titulacions de les facultats de Ciències Jurídiques, Medicina i Ciències de la Salut, Infermeria i Ciències de l'Educació i Psicologia.

En aquests moments s'està treballant per dur a les accions emmarcades en el Pacto de Estado que no s'han pogut realitzar durant l'estat d'alarma i que es realitzaran l'últim quadrimestre del 2020.

[Durant el curs 2019-2020 es va presentar l'informe «El biaix de gènere en el reclutament, la promoció i la retenció del personal a les universitats \(informe 2019\)» del Grup de treball de la Igualtat de Gènere de la Xarxa Vives d'Universitats. Imma Pastor i Anna Pérez Quintana \(coord.\). Política universitària n. 5. Xarxa Vives d'Universitats.](#)

L'informe realitza una anàlisi sobre el biaix de gènere en la carrera professional i acadèmica dels diferents col·lectius de les comunitats universitàries de la Xarxa Vives (alumnat, PAS i PDI).

El sistema d'indicadors seleccionat per a l'anàlisi permet informar a la comunitat acadèmica i a la societat de la situació de les dones en les universitats, comparar la informació amb la situació d'altres territoris, i dissenyar les polítiques més adients per corregir-ne els desequilibris existents.

Podeu descarregar-vos l'informe aquí:

<https://www.vives.org/programes/publicacions/publicacions-xarxa-vives/descarrega-de-les-publicacions/>

DOCÈNCIA, CONFERÈNCIES I JORNADES

El dia 11 de febrer de 2020 es va dur a terme per novena vegada a la URV la Jornada **Girls' Day** a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria i a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química amb l'objectiu d'apropar les enginyeries a les alumnes de 3r d'ESO, ja que aquests estudis estan fortament masculinitzats.

Amb les dues edicions celebrades aquest curs, hi han participat 90 estudiants de 14 centres de secundària de la demarcació de Tarragona. Amb aquesta activitat es dóna compliment a la

mesura 3.4 del II Pla d'Igualtat.

dóna compliment a la **Mesura 3.7 del II Pla**. D'entre els actes emmarcats a la Setmana de la Igualtat, el dia 10 de març es va fer l'acte institucional a la sala de graus del Campus Catalunya on es va convidar a la Dra. Verònica Gisbert que va fer una conferència titulada "Tota pedreta fa

marge: les lluites feministes als espais festius”; al mateix acte es va atorgar la **Distinció M. Antònia Ferrer i Bosch 2020**, donant compliment a la **mesura 1.4 i 1.5** del II Pla d'Igualtat. El guardó es va lliurar a la Comissió d'Equitat de la Coordinadora de Colles Castelleres de Catalunya.

La rectora de la URV, María José Figueras, va ser l'encarregada d'entregar el premi que respon a la necessitat de defensar els drets de les dones, impulsar campanyes de sensibilització sobre la igualtat de gènere, i fer plans d'igualtat, entre d'altres.

Emmarcat en la mateixa setmana per la igualtat es van dur a terme diverses conferències:

Dia 20 de febrer “ La perspectiva de gènere a la política cultural: un instrument per la Igualtat” a càrrec d'Anna Villarroya de la Universitat de Barcelona.

Dia 4 de març: “ Usos del tiempo, ciudadanía inclusiva, y derecho al tiempo propio” a càrrec de Matxalen Legarreta de la Universitat del País Basc.

Dia 6 de març: “Agenda feminista i polítiques públiques a Espanya” a càrrec de Margarita León de la Universitat Autònoma de Barcelona”

Dia 10 de març “Rompiendo barreras a la participación de las mujeres: la triple presencia como propuesta para analizar la participación sociopolítica desde la sostenibilidad de la vida” a càrrec de Marina Sagastizábal de la Universitat del País Basc.

Dia 12 de març: “-Creadores televisives i canvis en la representació de les dones-, la diversitat cultural i la sexualitat en les series anglosaxones contemporànies” a càrrec d'Eulàlia Iglesias de la Universitat Rovira i Virgili.

Dues sessions previstes pel 12 de març han sigut anul·lades degut a la declaració de l'estat d'alarma:

Aquesta edició de la Setmana per la igualtat ha rebut el suport del Instituto de la Mujer.

TRANSFERÈNCIA I DIFUSIÓ

Amb l'objectiu de fer visible l'aportació de les dones en diferents disciplines des de l'Observatori de la Igualtat editem anualment un calendari. Aquest 2020 s'ha dedicat a “Dones Lingüistes” fent visibles així a 12 dones rellevants en el món de la Lingüística. Cal destacar la col·laboració del Departament de Filologies Romàniques en la redacció i recerca dels textos. També hem de

destacar la participació com a patrocinadors de les institucions següents: Departament de Polítiques d'Igualtat i Oficina Europe Directe de l'Ajuntament de Tarragona, el Grupo de Investigación en Psicolingüística i el Departament de Filologies Romàniques. El calendari es pot consultar a la pàgina web de l'Observatori de la Igualtat:

https://www.urv.cat/media/upload/arxius/igualtat/Calendari2020web_compressed.pdf

S'ha activat el **Protocol de prevenció i actuació en l'àmbit de violències masclistes i contra LGTBI que afecti a l'estudiantat de la URV**. El protocol té per objecte definir les responsabilitats de la Universitat en la prevenció de les conductes violentes en l'entorn universitari i establir el procediment per donar resposta a les queixes o denúncies presentades amb motiu de qualsevol manifestació de violència, discriminació o assetjament sexual per raó de sexe, orientació sexual, identitat o expressió de gènere que afecti el col·lectiu d'estudiants de la Universitat Rovira i Virgili causada per qualsevol membre de la comunitat universitària,

de manera activa o passiva, en l'exercici de la seva activitat acadèmica o com a conseqüència d'aquesta.

Podeu trobar el protocol en aquest enllaç:

<https://www.urv.cat/media/upload/arxius/igualtat/protocolestLGTBlact.pdf>

Amb l'objectiu de difondre el Protocol (Aprovat en Consell de Govern d'11 de juliol de 2019. Modificat pel Consell de Govern de 17 de desembre de 2019) s'ha dissenyat i difós la campanya:

La **URV Espai Lliure de Violència**, on es vol aconseguir un entorn lliure de violència, segur i respectuós per a totes les persones, i d'aquesta manera fer efectiva la responsabilitat social en la lluita contra qualsevol mena de violència.

A partir de l'impuls i treball conjunt de les Unitats d'Igualtat de les universitats de la Xarxa Vives organitzades en el Grup de Treball de Polítiques d'Igualtat, la Xarxa Vives, es va treballar en una segona fase de les [Guies per l'aplicació de la perspectiva de gènere en la docència](#), que comptarà amb 6 noves publicacions en els àmbits de l'Antropologia, Arquitectura, Comunicació, Enginyeria Industrial, Infermeria i Matemàtiques. L'impacte d'aquest projecte ha estat ben notori i en aquests moments encara es fan esforços per augmentar-ne la difusió i la repercussió a nivell de polítiques universitàries a través de contactes i gestions amb la CRUE, l'ANECA i l'Instituto de la Mujer, l'Agència de Qualitat de l'Ensenyament Superior de Catalunya (AQU), la Comissió Dones i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya (CIC) i l'EIGE (European Institute for Gender Equality).

L'objectiu de la col·lecció és oferir recursos que permeten al professorat universitari prestar atenció a les dinàmiques de gènere que tenen lloc en l'entorn d'aprenentatge i adoptar mesures que assegurin que s'atén a la diversitat d'estudiants. L'alumnat podrà així disposar de noves eines per identificar els estereotips, normes i rols socials de gènere, desenvolupar el seu esperit crític i adquirir competències que li permetran evitar la ceguesa al gènere en la seua pràctica professional futura.

FUNCIONAMENT ORGANITZATIU

Els dies 28 i 29 de novembre va tenir lloc la **VII Trobada Fòrum Vives d'Igualtat de Gènere de la Xarxa Vives**, celebrada a la Universitat Rovira i Virgili. L'objectiu d'aquesta trobada va ser debatre les iniciatives més adients per millorar la situació de desigualtat entre homes i dones a les universitats. Més de 50 responsables i tècnics d'aquestes unitats van participar en la trobada en representació de 15 universitats de la Xarxa: Universitat d'Alacant, Autònoma de Barcelona, de Barcelona, de Girona, Internacional de Catalunya, Jaume I, de Lleida, Miguel Hernández d'Elx, Oberta de Catalunya, Politècnica de Catalunya, Politècnica de València, Pompeu Fabra, Rovira i Virgili, de València, i de Vic-Central de Catalunya.

En la jornada del dia 28 es va fer una anàlisi preliminar dels resultats de l'informe *El biaix de gènere en el reclutament, la promoció i la retenció del personal a les universitats de la Xarxa*. La presentació va anar a càrrec de les coordinadores de l'informe, Anna Pérez-Quintana (directora de la Unitat d'Igualtat de la Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya) i Inmaculada Pastor (directora de l'Observatori de la Igualtat de la URV).

D'altra banda, els dies 4 i 5 d'abril de 2019 estava prevista la celebració del **XII Encuentro de la Red de Unidades de Igualdad de género para la excelencia universitaria (RUIGEU)**. Aquesta edició va ser organitzada per les universitats valencianes (Universitat Jaume I, Universitat Miguel Hernández, Universitat de València, Universitat Politècnica de València i Universitat d'Alacant) i es va celebrar on-line els dies 15-16-17 de setembre. La URV hi va ser representada per la Inma Pastor, el Víctor Merino, la Laura Román i la tècnica de la Unitat. L'objectiu i interès de la trobada va ser analitzar i compartir estratègies de política universitària en matèria d'igualtat entre homes i dones. Les unitats d'igualtat, i el treball que duen a terme, han impulsat la reducció dels biaixos de gènere que avui persisteixen en l'entorn universitari.

En tercer lloc cal apuntar la participació, de manera continuada al llarg de tot el curs, en les reunions de la **Comissió Dones i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya** on s'han anat plantejant diferents iniciatives per impulsar el treball conjunt de les universitats catalanes en matèria d'igualtat. Entre d'altres, cal destacar la iniciativa ja exposada, la menció Encarna Sanahuja a la incorporació de la perspectiva de gènere a la docència.

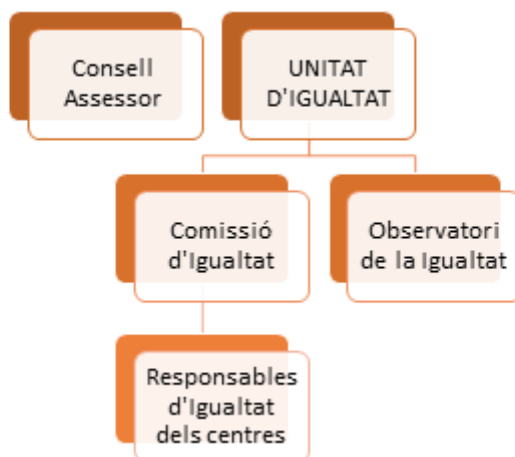

També en la dimensió organitzativa, cal informar que la **Comissió per a l'elaboració del III Pla d'Igualtat de la URV** ha finalitzat els treballs per a l'aprovació del nou pla. Aquesta Comissió, la integren 8 representants del Claustre (4 PDI, 2 PAS i 2 estudiants), 3 representants dels sindicats, 1 representant de la gerència de la Universitat, 3 expertes en igualtat i gènere de la URV, a més de la directora de l'Observatori de la Igualtat, Inma Pastor, i la secretària general, Laura Román.

El passat 27 de febrer va ser aprovat el III Pla d'Igualtat de la URV.

Podeu trobar l'enllaç al III Pla d'Igualtat aquí:
https://www.urv.cat/media/upload/arxius/igualtat/III%20PLA%20IGUALTAT_maquetat.pdf

Fruit del III Pla, es va reorganitzar l'Observatori, creant-se la **Unitat d'Igualtat**, aprovat en Consell de Govern al juliol 2020.

Donat el volum de treball que té la Unitat es va decidir compartir la Direcció, anomenant co-director al Dr. Victor Merino que comparteix la co-direcció amb la Inma pastor.

Així mateix, es va convocar la plaça de tècnic de la Unitat, que des de la creació del Observatori estava lliure. Al març es va incorporar a la Unitat, Virginia Miravé com a tècnica.